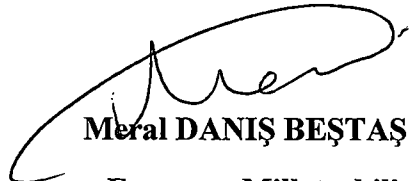

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Mehmet ŞİMŞEK tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 99. maddesi gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.
05.09.2024

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

Erzurum Milletvekili

Bilindiği gibi TÜİK tarafından yayınlanan ve enflasyon hesaplamasının temelini oluşturan madde fiyat listesi Haziran 2022'den bu yana yayınlanmamaktadır. DİSK tarafından bu hususa ilişkin açılan dava neticesinde; İdare Mahkemesi bu bilgilerin açıklanmasının TÜİK'in görevi olduğuna karar verilmiştir. İdare mahkemesinin vermiş olduğu karar istinaf aşamasından geçerek kesinleşmesine rağmen TÜİK madde fiyat listesini açıklamamaya devam etmektedir.

Ankara 6. İdare Mahkemesi, 31 Mart 2023 tarihli kararında DİSK'in bilgi edinme hakkı çerçevesinde TÜİK'ten istediği bilgilerin işçi konfederasyonunun görevi gereği elinde bulunması gereken bilgilerden olduğuna hükmetmiş; TÜİK'in DİSK'in bilgi edinme talebini reddetmesinin hukuksuz olduğuna karar vermiştir. TÜİK'in itirazları da Ankara Bölge İdare Mahkemesi 12. İdari Dava Dairesi tarafından kabul görmemiş, neticede karar kesinleşmiştir. Ancak TÜİK, yargı kararını uygulamamaktadır. Bu noktada belirsizliğin yarattığı kaygının giderilmesi hem hukuki zorunluluk hem de toplumsal ihtiyaçtır.

TÜİK ile DİSK arasında yaklaşık iki yıldır süren bu veri alma mücadelesine ilişkin kesinleşen kararın Anayasa'ya ve yasalara aykırı bir şekilde uygulanmaması üzerine; DİSK, TÜİK yöneticileri hakkında suç duyurusunda bulunmuştur.

Anayasa'nın 138. maddesi son derece açıktır. *"Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez."*

Enflasyon hesaplamasında temel alınan verilerin açıklanmıyor olmasına rağmen bildirilen enflasyon oranları ise gerçeği yansıtmamaktadır. 2024 Ağustos dönemine ait TÜİK Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) 3 Eylül 2024'te yayımlanmış olup TÜİK verilerine göre TÜFE'deki değişim 2024 Ağustos'ta bir önceki aya göre yüzde 2,47 ve bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 51,97 olmuştur. 2024 yılının ilk sekiz ayında ortalama fiyat artış oranı ise yüzde 31,94 olarak gerçekleşmiştir. 2024 Ağustos döneminde en yüksek fiyat artışı yıllık yüzde 120,81 ile eğitim; ikinci en yüksek fiyat artışının görüldüğü harcama grubu yıllık yüzde 101,49 artışla konut; üçüncü harcama grubu ise yüzde 67,70 ile lokanta ve oteller olarak yansımıştır.

Açıklanan bu enflasyon oranlarının her yurttaş tarafından eşit ölçüde hissedilmediği de aşıkardır. Uluslararası alanda Avrupa, ABD, Almanya ve Japonya Merkez Bankaları gibi çeşitli kuruluşlar tarafından hissedilen/algılanan ve beklenen tüketici enflasyonu düzenli olarak yayımlanırken; TÜİK, aylık Tüketici Eğilim Anketi gerçekleştirmesine rağmen, bunun çıktısı olan “hissedilen/algılanan enflasyonu da kamuoyu ile paylaşmamaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- TÜİK tarafından açıklanan enflasyon oranlarının; bağımsız kuruluşların açıkladığı oranlardan farklı olma gerekçesi nedir?
- 2- TÜİK tarafından açıklanan enflasyon oranlarının; yurttaşların yaşadığı gerçeklikle örtüşmeme gerekçesi nedir?
- 3- TÜİK madde fiyat listesini Haziran 2022’den bu yana neden açıklamamaktadır? Bu konuda bir talimat mı söz konusudur? Talimat Bakanlığınız tarafından mı verilmiştir?
- 4- TÜİK’in madde sepeti ve ortalama madde fiyatlarına ilişkin veri setini açıklama yükümlülüğü yargı mercileri tarafından da hüküm altına alınmış olup TÜİK neden yargı kararlarına uymuyor? Hukuk kuralları TÜİK’ bağlamıyor mu?
- 5- Bir kamu kurumunun yargı kararına uymuyor oluşu; hukuka olan güveni sarsmıyor mu? Bu aynı zamanda anayasal suç değil mi?
- 6- TÜİK; uluslararası kuruluşların yaptığı gibi halkın hissettiği/algıladığı enflasyon oranı ve beklenen enflasyonu da elinde hazır bulunan verileri işleyerek yeni bir veri olarak neden yayımlamamaktadır? Bu konuda bir çalışma yapılması gündeminizde olacak mıdır?
- 7- TÜİK gelir gruplarına göre enflasyon farklılaşmasını neden açıklamıyor? Bu kapsamda bir çalışma yapılması gündeminizde olacak mıdır?
- 8- TÜİK ve TÜİK verilerinin kamuoyu nezdinde inandırıcılığının kalmadığı gerçeğinden hareketle; TÜİK’in objektif çalışma koşullarının sağlanması ve veri açıklama yükümlülüğünün yerine getirilmesi adına bir çalışma yapılması gündeminizde midir?